KURJER WARSZAWSKI

D. 30. Listopada.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1829.

№ 321

WSPOMNIENIA.
Zgon Marcina Nerwickiego Teologa 1582.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

JO. XXże *Lubecki* Minister skarbu, w tych dniach wyieżdża do *Petersburga.*

Od nowego roku 1830 wychodzić będzie w *Warszawie* pismo czasowe dla dzieci pod tytułem: *Ziemomysł.* Przedmiotami iego będą: *rzeczy narodowe, wiadomości naukowe, powieści, lekkie poezje* i wszelkie rozmaitości użytek i zabawę Dzieciom na celu maiące. W każdym miesiącu wyjdą 2 Książeczki (dnia 15 i ostatniego), z których każda najmniej z 32 stronnic składać się będzie; ile zaś powodzenie pisma tego dozwoli, Wydawca ozdobi go stosownemi rycinami. Prenumerata po zł: 6 gr: 20. Kwartalnie przyjmuie się w Księgarniach: *Zawadzkiego i Węckiego, N. Gliksberga, Brzeziny, Huguesa i Kermena, Szteblera*, tudzież u *Ciechanowskiego.*

Komornikiem przy Sądzie Pokoiu Powiatu *Czerskiego* mianowany *Józef Rzeszotarski.*

Onegdaj w *Resursie Kupieckiej* na wieczorze z tańcami, ostatnim przed Adwentem, znajdowało się 480 osób; tańczono do godziny w pół do 3ciej. Sukien Damskich najwięcej były w kolorze Różowym.— Wczoraj na wieiskiej Kawie, a szczególniej między godziną 5 a 6tą, Sala Pomarańczarni i wszystkie pokoie było gośćmi natłoczone; zwiedzono także i okolice, gdyż sanna iest wyborna.— W *Teatrze Narodowym* na 4tem przedstawieniu *Chłopa miljonowego* (który podoba się co raz bardziej) znajdowało się widzów 1280. W *Teatrze Rozmaitości* 420. W *Teatrze Francuzkim* 76, a na *Kosmoramie* 200.

Nowe rady dla Kobiet w główniejszych zmianach stanu fizycznego, tudzież w słabościach im tylko właściwych, wyszły z druku nakładem *Huguesa* i *Kermena*, sprzedaią się w Księgarni tychże po zł. 3 exemplarz.

Będąc bardzo zatrudniony i niemogąc się na czas długi oddalać z domu, zawiadamiam Szano: Publiczność, która mnie zaufaniem swoiem zaszczycać raczy, że tylko do mieszkania tych osób odtąd udawać się będę, którym *cierpienia mocne* wyjść z domu nie dozwalaią. Mieszkam w domu Hr: *Paca* na ulicy Miodowej na 1em piętrze obok Kościoła OO. *Kapucynów.* Dla osób biednych, którym usługi moie bezpłatnie ofiaruię, wyznaczam czas od godziny 7 do 9 zrana.

Alexander Laemlein Dentysta (Junior.)

Podpisany ma honor zawiadomić Prześwietną Publiczność iż na dniu 16 Grudnia r. b. w Salach redutowych przez niego dany będzie Wielki *Koncert* Wokalny i Instrumentalny, którego szczegóły afisze dzienne ogłoszą. Biletów po złp: 6 i gr: 5 nabyć można w Cukierni P. *Lursa* przy ulicy Miodowej, oraz w mieszkaniu podpisanego w domu Nr 511, przy ulicy Podwale.—*C. F. Copello (Kopello.)*

Dziś rano zimna stop: 3. Wczoraj w południe 4.

Wilja do Sgo Andrzeia.— Jak puszczanie Wianków w wilją Sgo *Jana*, iedzenie Gęsi na Sty *Marcin*, i tym podobne zwyczaie sięgaią może ieszcze czasów bałwochwalczych, podobnie i wróżby w wilją Sgo *Andrzeia* odbywane, oparte na zabobonach, a uświęco-

ne odwiecznym zwyczaiem, odległej starożytności napiętnowane są cechą. W różnych prowincjach *Polski* odmienny iest rodzaj wróżby, wszystkie iednak dążą do tego aby młoda Dziewczyna dowiedziała się zawczasu iakie przyszły iej Mąż nosić będzie imie, lub iaką mieć będzie postać. Na ten koniec, w iednych miejscach, zebrane Dziewczyny spiewaiąc stosowne piosnki oczekuią północy i gdy ta nadejdzie, wchodzą po kolei do osobnego pokoiu z lampą w ręku, poglądaiąc w zawieszone źwierzciadło; a w tenczas imaginacja przedstawia im w własnej twarzy odbitej, rysy przyszłego oblubieńca, które przy słabem świetle zaledwie dostrzedz mogą. W innych okolicach wkładaią kamień pod poduszkę, a widzianego we snie mężczyzne uważaią za przyszłego męża. Spisane kartki z rozmaitemi imionami kładzie Panna pod głowę, a po ocuceniu się zrana wyciąga iedną, iakie imie na niej iest napisanem tak zwać się będzie przeznaczony iej losami małżonek. Słowem w każdej prowincji inaczej; wyliczyliśmy tu główniejsze zwyczaie. Ale ten obchód często na Dziewczynie zabobonami zaciemnionej zbyt smutne sprawia skutki; i przed niedawnym ieszcze czasem, stał się przyczyną zawczesnej śmierci 19stoletniej Panny, iedynej pociechy Rodziców mieszkaiących w *Lubelskiem* Woiewództwie. Panna owa położywszy kamień pod poduszkę i kilkadziesiąt kartek z imionami, zasnęła oczekuiąc wróżby. Żywa wyobraźnia okropne iej przedstawiła obrazy; zdało iej się, że ią młody oblubieniec wiódł przed ołtarz ślubny; ale zaledwie Kapłan stułą powiązał im ręce, piękny młodzian zmienił się w straszne widziadło które poglądaiąc na nią wypruchniałemi oczyma, skościałą ręką ciągnęło do grobu. Obudziwszy się rano przypomniała sobie sen okropny, iednak sięgnęła ręką po kartkę; lecz przypadek chciał iż pomiędzy pisanemi, była iedna czysta kartka i tę wyciągnęła Dziewica. Zdarzenie to, połączone z senną przepowiednią, silnie uderzyło iej umysł, zdawało iej się iż nieochybna śmierć ią czeka. Zaczęła słabnąć i wszystkim obecnym sen opowiadaiąc rokowała sobie zgon bliski. Działanie wyobraźni było nazbyt mocne, aby go zniszczyć mogły przekładania Rodziców, Krewnych, Przyiacioł i nieszczęśliwa ofiara zabobonnych przesądów w tydzień zakończyła życie. K.

Z Petersburga d. 17 *Listop: (z D. P.)*

N. PAN udarował Koniuszego dworu *Opaczynina* złotą tabakierą z Portretem MONARCHY, otoczonym dyiamentami; dołączaiąc reskrypt oświadczaiący zadowolenie za gorliwość w podróży odbytej przy J. C. M. Wielkiej Xiężnie HELENIE.— Baron *Humbolt* wrócił do *Petersburga* zwiedziwszy *Syberją*, i został ozdobiony Orderem S. *Anny* I klassy z Koroną Cesarską.—Jenerał-Maior *Szukiewicz* mianowany Szefem sztabu głównego przy korpusie *Oremburskim.*

W *Petersburgu* wyszły *Sonety Mickiewicza* tłumaczone na ięzyk *Rossyjski* przez Poetę *Jana Kozłowa.*

Z *Odessy* donoszą że ustaie obawa o rozszerzanie się *morowej zarazy*, takaż wiadomość iest i z *Wołoszczyzny.*

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Xże *Talejrand* iest niebezpiecznie chory. —Niedawno znaleziono w *Paryżu* na ulicy Sgo *Ludwika* Niewiastę blisko skonania, która kilka razy pchnięta była puginałem. Policja miejscowa najściślej śledzi sprawcę tej zbrodni. — Król i Królowa Neapoli niezawodnie odwiedzą *Paryż*, gdy wracać będą z *Madrytu.* — Sławny Badacz natury Doktor *Roddi* zakończył niedawno życie w *Kairze.* —

Anglik z nadzwyczajnie krótkiemi nogami, o którym niedawno doniesiono, znajduie się teraz w *Paryżu* i wkrótce wystąpi w Cyrku Olimpijskim w sztuce mimicznej pod tytułem: *Karzeł z Sunderwaldu*. — W *Dublinie* rozeszła się niedawno wieść, że Xiążę *Welington* ofiarował Hrabiemu *Grej*, dostojność Wice Króla *Irlandji*. — Donoszą z *Semlina*, że w *Stambule* pomnażaią się narzekania Ludu przeciw powiernikom Sułtana, co może wznowić zaburzenie. — Już od 3ch miesięcy nieprzybył żaden goniec z *Stambułu* do *Egiptu*.

W *Paryżu* iuż urzędownie ogłoszono że Xże *Polinjak* został przez Króla *Francuzkiego* mianowany Prezesem rady Ministrów.— Sułtan ieszcze mieszka w obozie i codziennie znajduie się na mustrze pragnąc usilnie aby wojsko regularne wyrównywało wojskom Europejskim. Z Admirałem Angielskim *Malkolmem* długo rozmawiał, oświadczył oraz iż życzy widzieć iego Synka maiącego lat 10; gdy tego młodzieńca przedstawiono, Sułtan długo się z nim pieścił i darował mu złotą, drogiemi kamieniami wysadzaną czarkę, w którą wsypał garść cekinów, nakoniec kazał przy sobie wziąść miarę na mundur Turecki, i mianował młodego Anglika Officerem!— Gazeta *Berlińska* donosi, że teraz codziennie przebiegaią gońcy z wschodu na zachód i przeciwnie, co dowodzi iż ważne zawieraią się układy względem ustalenia losu *Grecji*.—Wice Król *Egiptu* oddalił z swego wojska wszystkich Officerów Turków niezrodzonych w *Egipcie*, a mianował na Officerów młodych Kadetów, po większej części swych niewolników. Spodziewaią się wkrótce bardzo ważnych nowin z *Egiptu*.—W *Palermo* d. 2 z. m. iednegoż dnia i przy iednymże Ołtarzu, razem odbyły się zaślubiny iednej z tamecznych Obywatelek maiącej lat 52, i iej *Wnuczki* 16stoletniej. Ślub dawał Xiądz który tegoż dnia odbył obrzęd 50 letniego Kapłaństwa.—Już kilka gazet Londyńskich ogłosiło że Xże *Leopold Sasko Koburski*, b. zięć Króla *Angielskiego* stara się o Koronę *Grecji*, i dowodzą iż ten Xże ma wszelkie przymioty stosowne do tego dostoieństwa.—W miasteczku Irlandzkiem *Sulin*, ubogi Mularz maiący 8ro dziatek i ledwie swą pracą mogący ie wyżywić, niedawno został wezwany przez bogatego handlarza aby w piwnicy wyiął kilkadziesiąt cegieł i zrobił framugę; Mularz wyjmuiąc cegły postrzegł iakieś naczynie, dobywa i słyszy brzęk złota. Namyśla się czy ma o tem dać znać właścicielowi, czy zabrać dla siebie, a przez to uszczęśliwić biedne dziatki. Ukląkł i odmówił kilkanaście pacierzy (iest to Katolik) poczem natychmiast oznajmił właścicielowi o znalezionym skarbie. Ta poczciwość została mu hojnie nagrodzona, bo bogaty Handlarz, również uczciwy, (Protestant) całą tę zdobycz podarował Mularzowi; w naczyniu znajdowało się 308 sztuk złota bitego za Królowej *Elżbiety*. W Almanachu nowym *Londyńskim* iest rycina tak Mularza iak Handlarza, pierwszy nazywa się *Tomasz Stern*, a drugi *Karol Sewn*.

Najnowsze wiadomości z *Paryża* zapewniaią, że Hra: *La Burdone* Minister spraw wewnętrznych otrzymał uwolnienie od tego urzędowania, a na iego miejsce mianowany Baron *Montbel*, zaś Ministrem wyznań relig: mianowany P. *Ranwil* Jeneralny Prokurator w *Lugdunie*.

Artykuł nadesłany.—Dla upowszechnienia z wielu względów użytecznego doniesienia, proszę (iuż ogłoszony w innych pismach) niniejszy artykuł umieścić i dla czytelników Kurjera Warszawskiego. —Wyiątek z listu *Stanisława Zawadzkiego* Ucznia Instytutu Politechnicznego Warszawskiego z *Verviers* w Niderlandach dnia 3 Października 1829 r. „Zastanawiaiąc się nad tuteyszą wyprawą skór, przy-

znać należy, iż iest dokładnie wykończoną i kolor ich bardzo piękny; skóry maią równość, do czego się bardzo przyczynia sposób obciągania onych z bydląt, a co cenę skóry znacznie podwyższa. Rzecz na pozor mała, ale wielkiej wagi są zacięcia przy ściąganiu skór z bydląt: (dla ktorych skóra wiele ze swej ceny traci) co w Polsce prawie zawsze ma miejsce, gdyż rzeznicy używaią ostrych narzędzi, chcąc sobie umniejszyć pracy. Tutaj postępuią inaczej; po zabiciu bowiem bydlęcia, póki ieszcze ciepłe, obiiaią na niem skórę kijmi; przez co łatwiej ią zdjąć można, a następnie unika się zacięć i skóra nieuszkodzona zdjętą zostanie. Życzyćby należało, aby majstrowie rzeznicy w Polsce, dla własnego i publiczności dobra, zaięli się dozorem swych czeladzi, iżby podobny sposób przy zdejmowaniu skór zachowali; przez coby wyroby skórzane znacznie wartość swą pomnożyły; uważałem przytem iż skóry polskie surowe, zagranicą zawsze są mniejszej wartości od miejscowej (chociaż im w dobroci nieustępuią) a to dla rzeczywistych lub spodziewanych zacięć przy zdejmowaniu onych z bydląt poczynionych — *M. Zawadzki.*

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Xiądz Dihl Prezes Konsystorza Ewanielickiego. Hr: Krasiński Wincenty Jenerał, Ołdakowski Prezydent, Rembieliński Rajmund Prezes, Karsznicka Józefa Hrabina, Kowalewski Piotr Ob:, Bratkowski Józef Ob:, Bartold Romuald Ob:, Lisowski Marcin Ob:, Plichta Andrzej Ob:, Grochowski Alexander Ob:, Bujno Stanisław Ob:, Grabowski Alexander Ob:, Segietyński Radca, Heryng Jan Ob:, Rzeszotarski Jan Ob:, Bratkowski Teodor Ob:, Makomaski Adam Ob:. Kawiecki Józef Ob:, Skarzyński Sawe: Ob:.

DONIESIENIA.

10,000 złp: iest do wypożyczenia na 1szą hipotekę dóbr w Woiewództwie Mazowieckiem lub Kaliskiem położonych. Wiadomość pod Nr 459 przy ulicy Senatorskiej w Handlu Lange, na przeciw Kommissji Wojny.

Cwierć LOSU pod 25,150 do Klassy 5 36 Loterji nie prawemu Właścicielowi przez pomyłkę wydana została, wygrana przeto iaka na ten Nr wypadnie temu tylko wypłacona będzie kto iest w Kontrolli kollekty moiej zapisany a nieprawy Właściciel po odebranie zł: 9 gr: 4, które za tę Cwierć Losu do Klassy 5 wniosł, zgłosić się może do Kantoru mego przy ulicy Bielańskiej. — *Manasse.*

Dnia 27 b. m. (w Piątek) osoba przechodząc koło Poczty wieczorem o godzinie 6, zgubiła WOAL biały tiulowy w około haftowany. Uprasza się znalazcy, aby takowy raczył zwrócić za nagrodą do Drukarni Kurjera.

Osoba maiąc pewny proces do wygrania, a nie maiąc funduszu do popierania takowego, pragnie zaciągnąć ZŁOTYCH TYSIĄC, na lat 2, z procentem umowionym, ktoby takowe życzył wypożyczyć zgłosi się pod Nr 543 ulica Długa, na 1m piętrze pod Nr 37. Co do pewności, tego kapitału, może być pożyczaiący pewnym odebrania.

KAWIARNIA pod firmą Caffe Royal pod Nr 794 Lit: A. przy ulicy Elektoralnej, każdego czasu iest do naięcia z mobiljami i wszelkiem Inwentarzem. Informacją powziąść można u Właścicielki lub w Handlu Korzennym.

Na dniu 1 Grudnia r. b. i w dniach następnych zawsze od godziny 3 z południa w Klasztorze po Pannach Bernardynkach przy ulicy Marjensztadt pod Nr 2660 położonym, sprzedane będą przez publiczną Licytacją za gotowe natychmiast płacić się maiące, pieniądze ruchomości do pozostałości niegdy Wojciecha Bogusławskiego byłego Dyrektora Teatru Narodowego należące iako to: rozmaite Kosztowności, Srebra, Wazy z Marmuru karara, Alabastrowe, i inne, Zegary stoiące brązowe, Obrazy olejno malowane w złoconych ramach pendzla Baciarellego, Burżego i innych, Broń różna, Lampy wiszące do Salonów, Biustą wielkie i małe, oraz figury i figurki Alabastrowe, Marmurowe i Brązowe, Maszyna elektryczna z rekwizytami, Garderoba Teatralna męzka, Zwierciadła wielkie i mniejsze, Bibljoteka z Dzieł w różnych ięzykach i wiele innych tym podobnych przedmiotów, a to na żądanie pozostałej po nim Wdowy i w skutku upoważnienia JW. Prezesa Trybunału Cywilnego Woiewództwa Mazowieckiego. —

Cesław Kowalewski Reient W. M.

Starozakonny Benjamin Abram Sznejwas, zagubiwszy KSIĄŻKĘ LEGITYMACYJNĄ, uprasza znalazcę o zwrot pod Nr 2165, gdyż Urząd Municypalny takową iuż za nieważną uznaie.

☞ Ktoby sobie życzył od Nowego Roku przyiąć osobę zdatną do pełnienia obowiązków Rządcy domu lub Pisarza, niech się raczy zgłosić na Krakowskie Przedmieście Nr 419 do Cukierni, gdzie wiadomość o tejże osobie powziąść można.

Jutro Teatra zamknięte.